

Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Espoon kaupunki

LUONNOS

Hyvinvointityön painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely

Espoon kaupungin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2022-2025 sisältää erilliset lasten ja nuorten, työkäisten sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmat.

Valtuustokauden painopisteet on muodostettu ikäkausittaisten hyvinvointityön ohjausryhmien yhteistyössä huomioiden Espoo tarinan valtuustokauden tavoitteet. Hyvinvointityön painopisteet 2022-2025 on hyväksytty poikkihallinnollisessa Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen ohjausryhmässä.

Ikäkausittaiset hyvinvointisuunnitelmat valmistellaan ikäkausittaisissa hyvinvointityön ohjausryhmissä. Tavoitteet ja painopisteet ovat linjassa valtuustokauden hyte-painopisteiden kanssa.

Terveydenhuoltolaissa sekä voimaan astuvassa sote-järjestämislaissa kuvataan kunnan hyvinvointityön tehtävät. Kunnan on muun muassa seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin, asetettava tavoitteet ja toimenpiteet, sekä raportoitava niistä valtuustolle vuosittain ja koottava hyvinvointikertomus -ja suunnitelma kerran valtuustokaudessa. Kunnan tulee myös tehdä yhteistyötä toimialojen kesken.

Espoossa ikäkausittaiset hyvinvointityön ohjausryhmien tehtäviksi on määritelty hyvinvoinnin ja terveyden seuraaminen kunkin ikäryhmän osalta, valtuustokauden tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely ja niiden toteutumisen arviointi.

Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman painopisteet 2022-2025

- Edistämme osallisuutta ja yhdenvertaisuutta
- Tuemme mielen hyvinvointia
- Kehitämme viihtyisiä, turvallisia ja aktiivisuuteen kannustavia asuinympäristöjä
- Vahvistamme eri toimijoiden yhteistyötä asukkaiden hyvinvoinnin tukemiseksi
- Edistämme
  - lasten ja nuorten hyvää arkea
  - **työikäisten työ- ja toimintakykyä**
  - ikääntyvien hyvinvointia ja toimintakykyä
  - vieraskielisten kotoutumista ja hyvinvointia

Työikäisten hyvinvointityön tavoitteet

Työikäisten hyvinvointityön tavoitteita on kolme ja jokaiselle tavoitteelle on muodostettu 6–12 toimenpidettä.

- TAVOITE 1. Työikäisille espoolaisille on tarjolla mahdollisuuksia ja tukea hyvinvointia edistäviin elintapoihin
- TAVOITE 2. Työelämän ulkopuolella olevien hyvinvointiin tarjotaan tukea ennaltaehkäisevästi ja varhaisessa vaiheessa
- TAVOITE 3. Työikäinen espoolainen saa tarvitsemansa palvelun sujuvasti (työllisyys, sote, järjestöt, liikunta- ja kulttuuri)

Toimenpiteiden toteutuksessa huomioidaan yhdenvertaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus sekä eri väestöryhmien tarpeet.

TAVOITE 1 . Työkäisille espoolaisille on tarjolla mahdollisuuksia ja tukea hyvinvointia edistäviin elintapoihin

Toimenpide	Mittari
Mielenterveys- ja päihdepalveluista ohjataan muuta hyvinvointia ja terveyttä tukevaan toimintaan kolmannelle sektorille ja kaupungin muihin palveluihin.	Ohjausten määrä eri palveluihin ja toimintoihin (Lifecare)
Ilmaiset/edulliset hyvinvointipalvelut edistävät kuntalaisten omaehtoista toimintaa. Jatketaan Kaikukortti -toimintaa ja edistetään yhteisökortin käyttöä. Kaikukortin viestintää kehitetään järjestöyhteistyöllä. Ilmaisten/edullisten liikuntapalveluiden tarjontaa vaikeassa taloudellisessa tilanteessa oleville ja muille erityisryhmille.	Kaikukortin käyttö: jaettujen korttien määrä Kulttuuri: yhteisökortin käyttö
Edistetään yhteisöllisyyttä lisäämällä kaikissa suuralueiden esim. asukastaloissa ilta- ja viikonloppuaikaista toimintaa.	Laajennetut aukioloajat ja tilojen hyödyntäminen/määrä.
Toteutetaan Liikuntaa ja painonhallintaa -lyhytkursseja myös verkkokursseina. Mahdollistetaan kiintiöpaikkoja kursseille osallistuville yhteistyötahojen kautta.	Liikunta ja painonhallintaa -kursseiden määrä/osallistujamäärä
Lisätään perheiden hyvinvointia järjestämällä mm. lapsiperheille yhteisiä liikunnallisia Perhe Töpinöitä	Perhe Töpinöiden kävijämäärä
Lisätään sovelletun liikunnan ryhmiä yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Viisi uutta liikuntaryhmää lisää erityisryhmille kumppanuusyhteistyönä/ per vuosi
Lähiliikuntapaikat houkuttelevat espoolaisia liikkumaan lähellä arkea: ulkokuntosalit ja kuntoportaat. Uusiin ulkokuntosaleihin sisällytetään myös esteettömiä laitteita. Toteutetaan Espoon lähiliikuntapaikkaohjelmaa 2019–2028.	Uusien ulkokuntosalien ja kuntoportaiden määrä/vuosi Esteettömiä laitteita sisältävät uudet ulkokuntosalit
Tuetaan aktiivisia liikkumismuotoja.	Kulikutapaosuuksien muutos
Luodaan hyvin saavutettavat palvelut verkostokaupunkiin.	Palvelukeskittymien saavutettavuus kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä (esim. prosentuaalinen osuus väestöstä)
Edistetään terveyttä ja hyvinvointia ehkäisemällä ympäristöriskejä ja -haittoja.	Ympäristöhäiriöt, onnettomuusriskit, tulvariskit
Lähivirkistysalueiden sekä monimuotoisen lähiluonnon säilyminen.	Virkistysalueiden määrä ja laatu sekä reittien saavutettavuus per asukas
Terveyttä tukevien elintapojen edistäminen, ylipainon ehkäisy ja painonhallinnan tukeminen digitaalista ohjausta käyttäen, yhteistyön lisääminen eri yksiköiden kanssa.	Digitaalisesti toteutettuihin ryhmiin osallistuneiden määrä, muutokset ryhmäläisten elintavoissa, esim. kasvisten käytön lisääntyminen

TAVOITE 2. Työelämän ulkopuolella olevien hyvinvointiin tarjotaan tukea ennaltaehkäisevästi ja varhaisessa vaiheessa

Toimenpide	Mittari
Mielenterveys- ja päihdepalvelut on hakemassa lisävakanssia Ohjaamotoiminnan tueksi. Tullaan selvittämään työllisyyspalveluiden välistä yhteistyötä.	Ohjaamon lisävakanssi saatu (kyllä/ei)
Harrastus kaikille sekä lapsille että aikuisille. Lisätään viestintää mahdollisuuksista ja taloudellisesta tuesta vähävaraisille.	Lapsiperheköyhyysohjelman mittarit
Ennaltaehkäistään ja vähennetään asunnottomuutta asunnottomuuden puolittamissuunnitelman v. 2021-2023 mukaisesti.	Asunnottomien määrä, vuosittainen valtakunnallinen tilasto marraskuun poikkileikkaustilanteesta.
Vahvistetaan kokemusasiantuntijoiden roolia palveluiden kehittämisessä ja asiakastyössä.	Kokemusasiantuntijapankista tehdyt tilaukset. Palkatut kokemusasiantuntijat.
Vahvistetaan yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa (mm. edistetään palveluista ohjaamista mukaan kolmannen sektorin toimintaan).	Tehdyt kehittämistoimenpiteet
Höydynnetään sosiaalisen raportoinnin avulla saatavaa tietoa johtamisessa.	Sosiaalisen raportoinnin raporttien määrä.
Käynnistetään moniammatillinen yhteistyö kulttuuriyksikön ja Työllisyys Espoon välillä maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden hyvinvoinnin ja työllistymisen edistämiseksi. Toiminnassa hyödynnetään osallistavia menetelmiä sekä taiteen, kulttuurin ja luovien alojen ammattilaisia.	Pilottiprojekti toteutettu 2022-2023 (kyllä/ei) sekä ehdotus toimintamalliksi 2025 (valmistunut, kyllä/ei)
Toteutetaan kohdennettuja, matalan kynnyksen liikkumisryhmiä yhteistyö-mallilla. Kokeillaan luonto-liikunta -painotteisina, ainakin osan aikaa.	Uusien, kohdennettujen matalan kynnyksen palveluiden lukumäärä.

TAVOITE 3. Työkäinen espoolainen saa tarvitsemansa palvelun sujuvasti (työllisyys, sote, järjestöt, liikunta- ja kulttuuri)

Toimenpide	Mittari/ mittarit
Mielenterveys- ja päihdepalvelut kehittää palveluiden saatavuutta edelleen: vastaanotto toiminnan uudelleenorganisointi ja strukturoitu hoidontarpeen arviointi ja hoitajaksot.	Pääsy terveydenhuollon ammattilaiselle (T3<7)
Tehostetaan markkinointia työkäisille suunnatuista liikuntapalveluista ja liikuntaneuvonnasta esim. työterveyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, maahanmuuttajien neuvontapiste, aikuissosiaalityö sekä työllisyyspalvelut.	Tuotettu/viestitty materiaali/viestintäkanavat
Espoolaisilla on mahdollisuus saada matalan kynnyksen neuvontaa. Palveluita on saatavilla myös digitaidottomille.	Digivertaisukihenkilöiden määrä
Työttömälle työnhakijalle tai työelämän ulkopuolella olevalle tehdään tarpeen mukaisessa laajuudessa työ- ja toimintakyvyn arvio ja tuen suunnitelma Työllisyys Espoon, työkykytiimin ja aikuissosiaalityön yhteistyössä. STM työkykyohjelma jatkuu 2022 loppuun. Yhteistyötä tehdään LU-sotehankkeen kanssa.	Työkykyhankkeen mittarit
Liikuntaneuvontaa toteutetaan LifeCaren kautta, myös etänä.	Liikuntaneuvonnan kävijämäärät/ liikuntaneuvontaa saaneiden vieraskielisten määrät
Osallisuuden vahvistaminen kaupunkisuunnittelussa.	Asukastilaisuuksien määrä, osallisuutta lisäävien toimintamallien kehittäminen